

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
BUNGE LA TANZANIA**

MKUTANO WA KUMI NA NANE

**YATOKANAYO NA KIKAO CHA SABA
(DAILY SUMMARY RECORD OF PROCEEDINGS)**

3 FEBRUARI, 2015

MKUTANO WA KUMI NA NANE
YATOKANAYO NA KIKAO CHA SABA
(SUMMARY RECORD OF PROCEEDINGS - SEVENTH SITTING)

TAREHE 3 FEBUARI, 2015

I. DUA:

Dua ilisomwa saa 3.00 asubuhi na Mhe. Spika Anne S. Makinda (Mb) na Kikao kiliendelea.

Makatibu Mezani: 1. Ndg. Ramadhan Abdallah
2. Ndg. Asia Minja.

II. HATI ZA KUWASILISHA MEZANI:

Mwenyekiti wa Kamati ya Ulinzi na Usalama aliwasilisha Taarifa ya Mwaka ya Shughuli za Kamati kwa kipindi cha Januari, 2014 hadi Januari, 2015.

Mwenyekiti wa Kamati ya Mambo ya Nje na Ushirikiano wa Kimataifa aliwasilisha taarifa ya Mwaka ya shughuli katika kipindi cha Januari, 2014 hadi Januari, 2015.

Mwenyekiti wa Kamati ya Uchumi, Viwanda na Biashara aliwasilisha Taarifa ya Mwaka ya Shughuli za Kamati kwa kipindi cha Januari, 2014 hadi Januari, 2015.

TANGAZO: Mhe.Spika, alitangaza kutoonekana kwa matangazo ya Bunge TBC I Kwa kuwa itakuwa inaonyesha ziara ya Rais wa Ujerumani na matangazo ya Bunge yataonekana TBC II.

III. MASWALI:

Maswali yafuatayo yaliulizwa na kujibiwa:

1. OFISI YA WAZIRI MKUU:

SWALI NA. 68: Mhe. Freeman Aikaeli Mbowe, (Mb) (liliulizwa na Mhe. Grace Kiwelu)

Nyongeza: (i) Mhe. Grace Kiwelu, (Mb)

SWALI NA. 69: Mhe. Cynthia Hilda Ngoye, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Modestus Dickson Kilufi, Mb.

(ii) Mhe.MwanamrishoTaratibuAbama (Mb)

(iii) Mhe. Rajab Mbarouk Mohammed (Mb)

2. OFISI YA RAIS (UHUSIANO NA URATIBU):

SWALI NA. 70: Mhe. Desderius John Mipata, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Desderius John Mipata, (Mb)

(ii) Mhe. Said Mohammed Mtanda, (Mb)

3. WIZARA YA HABARI, VIJANA UTAMADUNI NA MICHEZO

SWALI NA. 71: Mhe. Anna Marystella J. Mallac, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Anna Marystella J. Mallac, (Mb)

4. WIZARA YA NISHATI NA MADINI:

SWALI NA. 72: Mhe. Eng. Athumani R. Mfutakamba, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Eng. Athumani R. Mfutakamba, (Mb)

(ii) Mhe.MtuturaAbdallahMtutura, (Mb)

SWALI NA: 73: Mhe. Mendrad L. Kigola, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Mendrad L. Kigola, (Mb)

(ii) Mhe. Martha Mlata, (Mb)

5. WIZARA YA AFYA NA USTAWI WA JAMII:

SWALI NA. 74: Mhe. Namelac E. Sokoine, (Mb) (liliulizwa na Mhe. Jitu V. Soni)
Nyongeza: (i) Mhe. Jitu V. Soni, (Mb)
(ii) Mhe. Maryam Salum Msabaha, (Mb)

6. WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI:

SWALI NA. 75: Mhe. Abdallah H. Ali (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Abdallah H. Ali, (Mb)
(ii) Mhe. Amina Amour, (Mb)
(iii) Mhe. Eng. Hamad Yussuf Masauni, (Mb)

7. WIZARA YA MAJI:

SWALI NA: 76: Mhe. Christowaja G. Mtinda, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Christowaja G. Mtinda, (Mb)

SWALI: 77: Mhe. Aliko N. Kibona, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Aliko N. Kibona, (Mb)
(ii) Mhe. AgripinaBuyogera, (Mb)

8. WIZARA YA VIWANDA NA BIASHARA:

SWALI NA: 78: Mhe. Rebecca Mngodo, (Mb) (liliulizwa na Mhe Joshua Nassari)

Nyongeza: (i) Mhe. Rebecca Mngodo, (Mb)

SWALI NA: 79: Mhe. Selemani saidi Jafo, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Selemani Said Jafo, (Mb)
(ii) Mhe. Ridhiwani kikwete, (Mb)

9. WIZARA YA FEDHA:

SWALI NA: 80: Mhe. Luckson Ndaga Mwanjale, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Luckson Ndaga Mwanjale, (Mb)

10. WIZARA YA UJENZI:

SWALI NA: 81: Mhe. Eugen E. Mwaiposa, (Mb)

Nyongeza: (i) Mhe. Eugen E. Mwaiposa, (Mb)

SWALI: NA: 82: Mhe. Fatma Mikidadi, (Mb) (liliulizwa na Mhe. Faith M. Mitambo)

Nyongeza: (i) Mhe. Faith M. Mitambo, (Mb)

(ii) Mhe. Zainab Rashid Kawawa, (Mb)

IV. MATANGAZO:

(a) Wageni wote waliokuwepo katika gallery ya Spika na gallery ya Maafisa walitambulishwa.

(b) Kamati mbalimbali zilitakiwa kukutana saa 7.00 mchana.

V. HOJA ZA KAMATI:

- Mhe. Jasson Samson Rweikiza, (Mb) aliwasilisha Taarifa ya Kamati ya Katiba na Sheria na Utawala ya Mwaka ya kipindi cha Januari, 2014 na Januari, 2015.

- Mhe. Eng. Athuman R. Mfutakamba (Mb) aliwasilisha Taarifa ya Kamati ya TAMISEMI ya Mwaka ya kipindi cha Januari, 2014 na Januari 2015.
- Mhe. Ledian Mng'ong'o (Mb) aliwasilisha Taarifa ya Kamati ya UKIMWI ya Mwaka kwa kipindi cha Januari, 2014 na Januari, 2015.

Baada ya Taarifa kupokelewa uchangiaji ulianza na wafuatao walichangia:-

1.	Mhe. Diana M. Chilolo	-	Viti Maalum
2.	Mhe. David E. Silinde	-	Mbozi Magharibi
3.	Mhe. Augustino M. Masele	-	Mbogwe
4.	Mhe. Gaudence C. Kayombo	-	Mbinga Magharibi
5.	Mhe. Desderius J. Mipala	-	Mkasi Kusini

VI. KUSITISHA BUNGE:

Saa 6.55 Bunge lilisitishwa mpaka saa 11.00 jioni.

VII. BUNGE KURUDIA:

Saa 11.00 jioni Bunge lilirudia likiongozwa na Mhe. Spika na Mjadala wa taarifa za Kamati uliendelea na wafuatao walichangia:-

6.	Mhe. Deogratias A. Ntukamazina	-	Ngara
7.	Mhe. Ezekia D. Wenje	-	Nyamagana
8.	Mhe. Mch. Luckson N. Mwanjale	-	Mbeya Vijijini
9.	Mhe. Agripina Z. Buyogera	-	Kasulu Vijijini
10.	Mhe. Nyambali C. M. Nyangwine	-	Tarime
11.	Mhe. Magdalena H. Sakaya	-	Viti Maalum
12.	Mhe. Maria I. Hewa	-	Viti Maalum
13.	Mhe. John J. Mnyika	-	Ubungo

Baada ya mjadala wa jumla Mawaziri wafuatao walijibu hoja mbalimbali zilizotolewa na Wabunge.

1.	Mhe. George H. Mkuchika	-	Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais (Utawala Bora)

2.	Mhe. Prof. Mark J. Mwandosya -	Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, Asiye na Wizara Maalum
3.	Mhe. Hawa A. Ghasia -	Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu – TAMISEMI
4.	Mhe. Aggrey D.J. Mwanri -	Naibu Waziri wa TAMISEMI
5.	Mhe. Jenista J. Mhagama -	Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu (Sera, Uratibu na Bunge)
6.	Mhe. Samia H. Suluhu -	Waziri wa Nchi, Ofisi ya Makamu wa Rais (Muungano)
7.	Mhe. Ummy A. Mwalimu -	Naibu Waziri wa Sheria na Katiba

Wenyeviti mbalimbali wa Kamati walijibu hoja za Wabunge kama ifuatavyo:-

1. Mhe. Jasson S. Rweikiza, Mwenyekiti wa Kamati ya Katiba, Sheria na Utawala.
2. Mhe. Eng. Athuman R. Mfutakamba, Kny: Mwenyekiti wa Kamati ya TAMISEMI

Wafuatao walichangia mapendekezo ya Kamati hii:-

- i. Mhe. John J. Mnyika
  - ii. Mhe. Hawa A. Ghasia - Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu – TAMISEMI
  - iii. Mhe. Ernest D. Silinde
  - iv. Mhe. Ezekia D. Wenje
  - v. Mhe. Eng. Athuman Mfutakamba
3. Mhe. Lediana M. Mng'ong'o, Mwenyekiti wa Kamati ya Masuala ya UKIMWI.
Waliochangia ni:-

- i. Mhe. John J. Mnyika
- ii. Jenista J. Mhagama - Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu (Sera, Uratibu na Bunge)
- iii. Mhe. Sabreen H. Sungura
- iv. Mhe. Hawa A. Ghasia - Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu – TAMISEMI
- v. Mhe. Lediana M. Mng'ong'o

Taarifa zote za Kamati zilipitishwa pamoja na marekevihsio yaliyofanywa.

VIII. UCHAGUZI WA WENYEVITI WA BUNGE:

Wafuatao walithibitishwa na Bunge kuwa Wenyeviti wa Bunge:-

- 1. Mhe. Kidawa H. Salehe
- 2. Mhe. Lediana M. Mng'ong'o

IX. KUAHIRISHA BUNGE:

Saa 02.15 usiku Bunge liliahirishwa mpaka tarehe 04/2/2015

**DODOMA
30 JANUARI, 2015**

**DKT. T. D. KASHILILAH
KATIBU WA BUNGE**

